

ЧЕТИРИ ПРИМЕРА ЖЕНА ТЕРОРИСТА

„У ратним линијама никад не помишљамо да смо жене.“
Миранда Алисон¹

Сажетак: Као последица све учесталије појаве жена у терористичким акцијама овај чланак бавиће се примерима жена које су у историју ушле као терористкиње. У раду ће бити изнета четири најзанимљивија случаја жена терориста. Уз преглед њиховог живота приказаће се и одређена међусобна компарацију. Биће изнесене њихове улоге у терористичким акцијама, њихови мотиви и разлози за учествовање. Њихови мотиви су такође у супротности са уобичајеним уверењима. Често су мотиви жена слични мотивима који стимулишу мушкарце да приступе терористичким организацијама: политички циљеви, религијска идеологија, жеља за територијом, индивидуална жеља за моћи, лични разлози- типа освета, љубав, неретко и потреба за авантуризмом. Улога жене у тероризму има и врло „егзотичан“ контекст јер делимитира природу жене и разграничава социјално прихватљиву поделу полова.

Кључне речи: тероризам, жене терористи, терористички напади, екстремизам, идеологија, терористичке акције, еволуција тероризма

Увод

Како нараста и развија се тероризам, тако се разгранавља и шири његов изведбени апарат. По речима Драгана Симеуновића егзистирање, развој и све више уобичајена ескалација тероризма без обзира на тврдње већине држава да имају значајне успехе у борби против тероризма посебно након напада Ал Каиде на Њујорк и Вашингтон, учинили су тероризам не само у најинтензивнију светску политичку тему, већ и након година игнорисања од стране научне јавности и теорије у озбиљан теоријски изазов, нарочито по питању његовог научног дефинисања, те је тероризам учињен горућим феноменом за истраживаче друштвено-политичких појава.²

¹ Alison, Miranda Helen: Women, Gender and Liberation Tamil Tigers of Elam, UK, Routledge: Taylor and Francis Books, 2009.

² Симеуновић, Драган, Тероризам, Правни факултет, Београд, 2009.

Тероризам не само што се попео на врх светског интересовања, него је својом појавношћу и заступљеношћу евоулирао. Поред све спектакуларнијих метода и све разноликијих зона напада све више терористичких организација показује све учесталију појава жена у терористичким акцијама од 11. септембра 2001. Ова чињеница, осим што изазива радозналост упућује и на еволуцију тероризма.

Лејла Халед и терористкиње исламске вероисповести³

Једна од ствари која означава почетак двадесетпрвог века је све интензивнија улога жена муслиманске вероисповести у терористичким акцијама. Њихово учесталије ангажовање постаје маркантније појавом лика легендарне Лејле Халед⁴ која је 1969. године својом сведеношћу и благим женским ликом непрепознатљивим за службе безбедности обманула безбедносне структуре, отела авион и ушла у историју као прва жена отмицар авиона⁵. Након те отмице, уследило је шест пластичних операција којима се Лејла Халед подвргла како би корекцијама носа и браде мењала лични опис у циљу извођења даљих терористичких акција против Израела.⁶

Неочекиван фактор као императив терористичког испољавања кроз лик Лејле Халед се манифестовао у целости. Фанатизам са којим је Лејла Халед ушла у историју касније ће мотивисати многе њене следбенице у опредељењу за приступање терористичким акцијама⁷. Лејла Халед није била религијски мотивисана терористкиња⁸. Она се борила за отету територију Палестине коју је заузео Израел. Иако њена борба није била обојена религијским мотивима, детаљ припадања муслиманском верском идентитету иницирао је касније манипулисање новим чланицама терористичких група водећи се ликом и делом Лејле Халед⁹.

Трансформацијом опште прихваћеног идентитета жене у исламу чије место је у кругу породице у жену терористу истиче се значајан искорак терористичке идеологије у односу на ма коју другу: прихваћених улога мушкарца и жене, породичне и личне приоритете, па чак и на традицију.¹⁰

Ма колико аналитичари који се баве борбом против тероризма прогнозирали нападе и радили на њиховом спречавању, веома тешко се може рећи да

³ Религија није увек мотив приступања жена терористичким акцијама што ће потврдити пример Лејле Халед

⁴ Khaled, L eila: My people shall Live- The Autobiography of a revolutionary, London: Hodder and Stoughton, 1973.

⁵ Irving, Sarah: Leila Khaled- Icon of Politician liberation, London: Pluto Press, 2012.

⁶ Irving, Sarah: Leila Khaled- Icon of Politician liberation, London: Pluto Press, 2012.

⁷ Irving, Sarah: Leila Khaled- Icon of Politician liberation, London: Pluto Press, 2012.

⁸ Snow, Peter and Phillips, David: Leila's Hijack War/ The true story of 25 days in September, London: Pan books, 1970.

⁹ Snow, Peter and Phillips, David: Leila's Hijack War/ The true story of 25 days in September, London: Pan books, 1970

¹⁰ Учествовање жена у тероризму као последица манипулације или фактора приморавања неће бити предмет овог рада.

могу да установе које жене би могле бити терористи, колико их је, као и на који начин ће учествовати у тероризму. Поред саме тежине материје, због које још увек ни сама дефиниција тероризма није прецизно одређена у свету¹¹, проблем је и доступност информација која би имале значај за рад служби безбедности.

Како стварност пада пред тероризмом постајемо свесни да је жртва цело човечанство. Неопходан је нов модел проучавања тероризма у ком су учесници и жене.

Како су медији загосподарили светом снимци терора застрашују читав свет, те наилазе као свакодневна вест свих главних медија у свакој држави света, а све мањи број држава стиже да анализира узрочно-последичну везу већ се уместо тога тероризам саопштава као саставни део дневних вести.¹² Стално нарастање тероризма и непрекидно јачање којим се овај феномен манифестује потврђује и виђење Драгана Симеуновића да “тероризам себе види као посебан систем и настајању”.¹³

Сам тероризам од 11. септембра 2001. нарастао је незапамћеном прогресијом. Еволуција тероризма активирала је све већи број својих припадника међу особама женског пола. Како је од тада исламска популација најфреквентнији актер терористичких напада поставља се круцијално питање шта се десило са маргиналном, повлашћеном и неприметном улогом жене у исламу која сада не само што има право да носи војну униформу, оружје, убија и организује тимове неретко полно мешовите, него се од ње таква улога и очекује. Утврдити ту промену у структури улога која представља верски акт коси се једнако вредносним верским прописом о повученом животу жена које треба да буду у сенци било које активности коју обављају мушкарци. Позив на цихад примарнији је постао од традиционалне поделе мушко-женских улога које се пред овим видом рата стављају у други план. Буђење самосвести муслиманске жене у слободи коју јој даје цихад у оквиру тероризма приказује своју најтранспарентнију страну еволуције тероризма.

Уколико се аналитички фокус сведе на степен учесталости терористичких напада, увиђа се све већа фреквентност напада у оним регијама у којима се напади и очекују, али се сама организација и идејна творевина напада зачиње у до сада неочекивим актерима чија профилизација до сада није подлегла препознавању од стране служби безбедности.¹⁴ Самим тим проблем тероризма бива већи и комплекснији за решавање. Ти нови лидери терористичких акција нису ускладиви не само по свом социјалном, културолошком, етнолошком одређењу, већ се уоквирава једна нова равна припадања коју одређује пол актера и до сада не запажен фактор изненађења као део тактике жена терориста чији се напади по бруталношћу истичу испред већине сличних.¹⁵ Проблем

¹¹ Симеуновић, Драган, Тероризам, Правни факултет, Београд, 2009.

¹² Симеуновић, Драган, Увод у политичку теорију, Институт за политичке студије, Београд, 2009.

¹³ Симеуновић, Драган, Тероризам, Правни факултет, Београд, 2009.

¹⁴ Sagement, Marc, Understanding Terror Networks, University of Pennsylvania Press, Pennsylvania, 2004.

¹⁵ Zedalis Debra, Female suicide Bombers, Strategic Studies Institute, U.S. Army War College, Carlisle, 2004.

профилизације таквих жена је већи утолико што су њихове животне улоге неуклопивије у профил терористе.

Све већа појава жена у тероризму након 11.9.2001. истиче тај глобални феномен у оквиру тероризма који представља све већу претњу за човечанство.

Имајући у виду број терористичких напада немогуће је утврдити тачан број жена које су учествовале у њима као креатори целог напада и као директни извршиоци. Понекад, ти напади се десе без сазнања о томе ко је њихов директни организатор иако сама чињеница у име чега се изводе увек бива крајње транспарентна.

Свакако, тешко је издвојити оне жене које су потенцијални извршиоци терористичких дела. Постоје модели по којима се извесне особе прате након њиховог оглашавања на интернету, сумњивих изјава и удруживања или позива на дихад, али чак и тада то представља велики проблем за превентиву напада, а камоли у околностима у којима су извршиоци оне жене које се никад и нигде јавно нису огласиле.

Веома је велики број мотива који стимулишу припаднице женског пола да приступе терористичким акцима, организацијама и делима.

Такође, немогуће је утврдити све узроке који доводе припаднице женског пола у околности у којима се оне одлучују на терористичке кораке и реализације. Ипак, анализом узрочно-последичних веза како на глобалном, тако и на локалном, али и личном нивоу терористкиња може се извући низ момената који креирају климу за организацију тероризма.

Након 11.9.2001. показала се невероватна рањивост до тада недодирљивих система, као и почетак једне нове ере у којој човечанство живи од тада. Тај датум је симбол најактуелније безобзирности тероризма и ескалације терористичке моћи која кроз напад на Светски трговински центар и Пентагон тријумфално у смрт води невине као доказ доминације тероризма над политикама Запада.¹⁶

Иако делује једноставно побројати чињенице о нападима и њиховим актерима, проблем настаје услед непроверивости информација о њиховим идентитетима, профилима, животу кроз који су заправо прошли до тог свог финалног чина. Такође, сметњу у истраживању као значајан проблем чине секвенце истраживања инкорпориране у саму суштину питања ко су жене терористи, а то су чињенице о интелектуалним, идентитетским, психолошким профилима који утичу на њих, даље сви социјални чиниоци, економски, аргументовано мотивациони, а не они који су логични да се изведу као релевантни на основу случаја.

Дакле, немогуће је у обзир узети и сагледати баш све узроке који доводе до прикључења жена исламске вероисповести терористичким акцијама јер њима не може да постоји крај. Они су сами по себи феномен у свету који је део најинтензивнијег човечанског урушавања, део хиперпродукције стварности, хаотичног убрзавања живота и броја догађаја који се региструју као констан-

¹⁶ Симеуновић, Драган, Тероризам, Правни факултет, Београд, 2009.

тан фактор који нараста. У таквом концепту све интензивнији уплив женског фактора у узрочно последични модел идејног творца терористичког напада умножава узроке појављивања жена сваким терористичким нападом све више.

За проблем профилизиције као елемента у корацима превенције тероризма истиче се немогућност доласка до проверивих информација о самој структури личности организатора, биографији, образовању, мотивима. То је већином раван општег закључивања кроз коју се истина углавном оквирно одређује, а не прецизно исцртава што финално за резултат даје погрешне информације и уноси још већу конфузију.

Лик Лејле Халед постао је митски идеал жене ратнице у исламском свету који све више жена регрутује за извођење терористичких напада користећи лик и дело Лејле Халед као светао пример муслиманке која је кроз тероризам служила Алаху.

Иако је контекст тероризма Лејле Халед био сасвим другог, нерелигијског типа, религија је лајтмотив који се приписао као мотивациони елемент лидерма терористичких група муслиманске вероисповести.

Долорес Леброн Сотомајор „Лолита“: „Слобода Порторику!“

Као пример ослободилачке идеологије као мотива за тероризам и борбе која је свој пут нашла кроз терористкињу као свог лидера треба споменути маркантан лик Долорес Леброн Сотомајор „Лолите“ (1919-2010).

Битан детаљ у анализи профила ове терористкиње је њена веома посебна личност и изузетно снажан карактер који је имала у народу цењена Лолита Леброн. Као последица адаптације на тешке околности у детињству развила је вештину коју је стекла још као хронично оболело дете од плућних болести. Кроз болест је научила да се носи са проблемима изнедрећи натпросечну менталну снагу која се показала касније у животу.¹⁷

Интензивно мотивисана идејама о независности и слободи Порторика, политички се активира након „мирних“ демонстрација у Понсу за Ускрс 1937. године када је убијено 19 цивила. Прикључује се Порториканској либералној партији, а након што се 1941. године преселила у Њу Јорк 1946. прелази у Порториканску националну партију. Значајно је била инспирисана речима вође партије Педра Албизу Кампоса.¹⁸ До 1950. њен утицај у партији стално је растао, па је постигла позиције у самом врху Порториканске националне партије. Залаже се и за феминистичку идеологију чиме усаглашава слику женског лидера са својим личним принципом и тенденцијама.¹⁹ Године 1954. након преписке са лидером партије Педром Албизу Кампосом и његових сугестија да

¹⁷ Brown, Emma, Lolita Lebron, jailed for gun attack at U.S. Capitol 1954, New York: Atheneum Books, 2011.

¹⁸ Murales, Carlos, Lolita Lebron, Combatiente Patriota Latinoamericana, San Juan, Editorial del Instituto de Cultura Puertorriquena, 2006.

¹⁹ Gioseffi, Daniella, Women on War- An International Anthology of Writings from Antiquity to the Present, New York: University of New York, 2003.

се тагретирају „стратешке мете“, Лолита Леброн је одлучила да као вођа групе упадне у зграду Америчког конгреса што је и извела. Уз поклич о слободи Порторика симултано је била развијена и порториканска застава. Уследила је оружана паљба²⁰.

Током те акције пет људи је рањено, с тим да је једна жртва била теже повређена, иако је Лебронова нагласила више пута да им циљ није био повређивање и рањавање људи, као ни људске жртве.²¹

Након овог терористичког напада Лебронова се изјаснила не као терориста већ као револуционар наглашавајући сваки пут да је спремна и живот да положи за Порторико. У затвору је провела двадесет седам година након чега је уз помиловање председника САД Џимија Картера 1979. пуштена на слободу. Током боравка у затвору претпела је велике породичне ударце: смрт родитеља, а затим и смрт ћерке и сина. По изласку из затвора њен дух није био сломљен и она је своју борбу наставила и у деведесетим годинама свог живота када је због учествовања на протестима поново била ухапшена и у затвору провела шездесет дана. Преминула је 2010. од последица плућне и срчане опструкције. У народу је остала запамћена као хероина и велики борац за независност Порторика својим ликом и делом улазећи у легенду. Њена мисао којом се водила гласи: „ Свако има право да брани своја права на слободу дата од Бога!“²²

Пример Лолите Леброн одлично је осликан у речима Драгана Симеуновића: „мало је данас политичких феномена при чијем дефинисању као у случају дефинисања тероризма учествују у тако великој мери интереси и емоције.“²³

„Weather Underground“ и Бернардин Дорн

Вођа милитантне радикално леве терористичке организације која је деловала на тлу Америке 60.тих и 70.тих година двадесетог века била је легендарна Бернардин Дорн (1942-). Крилатица њене идеологије могла би да се уврсти у идеју да терористи глорификују насиље као метод и средство, уверени да тиме надомешћују своју малобројност, те и слабост пред противником.²⁴

Изузетно даровита о образована Бернардин Дорн кроз терористичку организацију „Weather Underground“ преузела је као лидер одговорност своје организације за бомбе бачене на Амерички Капитол, Пентагон, експлозију у Гринвичу која је убила три члана групе коју је предводила, као и неколико напада на полицијске станице у Њу Јорку²⁵.

²⁰ Tovar Ribes, Federico, Lolita Lebron la Prisionera, New York, Plus Ultra Education Publishers, 1974.

²¹ Arroyo, Jossianna, Living the political Julia de Burgos and Lolita Lebron”, New York: University of New York, 2014.

²² Ferrer, Norma Valle, Mi patria es la libertad”, San Juan: Editorial del Instituto de Cultura Puertorriquena, 1990.

²³ Симеуновић, Драган, Тероризам, Правни факултет, Београд, 2009.

²⁴ Симеуновић, Драган, Тероризам, Правни факултет, Београд, 2009.

²⁵ Rudd, Mark, Underground: My Life with SDS and Weathermen, Washington, William Morrow, 2009.

По речима Драгана Симеуновића да тероризам представља снажну комуникативну функцију будући да је насиље вршено над некима, порука свима²⁶ у случају Бернардин Дорн се показао као револт према актуелној власти уз ноту незауостављивости до постизања циља што и јесте један од крајњих мотива у тероризму.

Терористичку организацијау коју је предводила Бернардин Дорн сачињавали су студенти универзитета Мичиген у Ан Арбору и чинили су огранак организације Студента за демократско друштво²⁷. Циљ је био срушити актуелну власт и изборити се за комунизам. Строго су се борили против рата у Вијетнаму. Извршили су и више бомбашких напада на владине институције и банке. Сарађивали су са Црним пантерима²⁸.

Како каже Драган Симеуновић овакви и слични покрети су узели маха као последица разочарања студентске омладине и водеће интелигенције као продукт специфичне кризе свести интелигенције која је за собом повукла и друге видове одбијања од актуелних токова.²⁹

Бернардин Дорн потиче из породице средњевисоке класе у предграђу Милвокија. Порекла по оцу је јеврејско, а по мајци шведско. Као талентован ђак, завршила је политичке науке и права. Током студија радила је за Мартина Лутера Кинга Млађег. Као лидер Револуционарног покрета младих³⁰ касних шездесетих тачније 1969. године издаје манифест који је објавила са 10 колега из радикалне струје SDS под слоганом: „ Не треба Вам Weatherman да бисте знали са које стране ветар дува“. Овим наговештава касније изјаве да активности њених истомишљеника могу прелити и ван студентских немира на много шире оквири. У духу времена и музичке културе епохе, мотиве за речи преузима од стихова песме Боба Дилана као једног од симбола студентске генерације тог доба.

Бернардих Дорн се строго држала борбе против империјализма и тежила победи комунизма. Не мали број пута изјавила је да је револуција рат.³¹ Такође поред сјајне организације коју је успоставила у својим редовима, вештине говорништва и исказане велике одлучности, имала је изражен осећај за кадрирање сарадницима, њихову организацију, осећај за тајност који је високо котиралила и све те елементе унела у неопходне за успешан исход борбе. Залагала се за једнакост права свих грађана, заступајући и интресе грађана црне расе. Себе је сматрала револуционарним комунистом³². Занимљив детаљ је да је Дорнова 1968.године била у Југославији, након чега се у Будимпешти састала са представницима Северног Вијетнама и Националног ослободилачког фронта јужног Вијетнама како би причала о опцијама за мир.

²⁶ Симеуновић, Драган, Тероризам, Правни факултет, Београд, 2009.

²⁷ Rudd, Mark Underground: My Life with SDS and Weathermen, William Morrow, Washington 2009.

²⁸ Fisher, Klaus P, American in White, Black and Gray, Continuum International Publishing Group, New York, 2006.

²⁹ Симеуновић, Драган, Тероризам, Правни факултет, Београд, 2009.

³⁰ Revolutionary Youth Movement (RYM)

³¹ Rudd, Mark, Underground: My Life with SDS and Weathermen, William Morrow, Washington 2009.

³² Kushner, Harvey W, Encyclopedia of terrorism, Sage Publications, London, 2003.

Да је њен утицај био видљив и ван граница Америке, Дорнова је показала одлазећи са колегама из СДС на Кубу и Мексико. Као вођа Weather Undergrounda 1970. објављује рат Влади САД и трансформише групу од политичког покрета у покрет насиља и нереда.³³

Марксистичко-лењинистичка идеологија, постулати комунизма у циљу постизања социјализма били су основ њених мотива за борбу. Више пута хапшена, није одустајала од борбе. Током скривања од полиције мењала је имена.

Кључни моменат у њеној трансформацији се дешава након што се остварује као мајка и са партнером и саборцем Билијем Ејерсом добија двоје деце што је наводи да се из страха по децу преда правди, што и чини након што се њен адвокат нагодио са државом. 1980. године она и муж Били Ејерс се предају властима. Дорнова у затвору за све учињено проводи непуних годину дана.

1984. се запошљава преко таста у елитну чикашку адвокатску канцеларију што изазива буру медијских коментара, на шта њен публицитет опет добија на тежини имајући у виду да је директор адвокатске канцеларије брани речима у којима њен претходни живот не гледа као нешто врло негативно, већ као најпозитивније што се у правосуђу и адвокатури очекује. Ту Дорнова ради до 1988.

Више пута је конкурисала на позицију професора на факултету и била одбијана искључиво због своје криминалне прошлости, да би се ствари 1991. преокренуле те је почела да ради на Северозападном универзитету за право. Поред професуре, основала је Центар за децу и породично право као подршка деци и родитељима у кризним моментима.

2013. године напушта професију. Сада се бави људским правима.

Маркантан лик Бернардине Дорн може да упути на слојевитост личности жене терористе и незанемариву моћ воље и знања којом је располагала и која ју је водила кроз догађаје. Код ње, терористички тон јењава по рађању деце. Код многих других терористкиња³⁴ мајчинство није утицало на одустајање од тероризма. У другим случајевима, рецимо на Блиском Истоку, неке мајке су чак своју децу и обучавале да буду терористи.³⁵

Вештина лидерства и црте личности Бернардине Дорн довеле су је након терористичких напада чак и на листу ФБИ да би након свега била професор на Правном факултету Северозападног универзитета у Чикагу. И у њеном примеру истиче се изузетна воља, неустрашивост и одлучност вође која јој је омогућила повлашћен положај у друштву и много година касније пружајући јој шансу да као бивши лидер терористичке организације буде и професор Правног факултета.

³³ Rudd, Mark, *Underground: My Life with SDS and Weathermen*, William Morrow, Washington 2009.

³⁴ Comer JS, Kendall PC. *Terrorism: The psychological impact on youth*. Clinical Psychology: Science and Practice, London. 2007.

³⁵ Gioseffi, Daniella, *Women on War- An International Anthology of Writings from Antiquity to the Present*, University of New York, New York 2003.

Алис Аум Лакуена³⁶ – мистични лидер терористичке организације на тлу Уганде

Да тероризам има прилично мали број ментално лабилних вођа говори и податак да је од већине лидера женског пола издвојен безначајан број оних терористкиња за које се са сигурношћу зна да су биле ментално нестабилне. Па ипак, случај који стоји на страни идеје да су вође тероризма личности нестабилне психички потврђује пример Алис Аум Лакуене (око 1956- 2007).

Алис Аум познатија под именом Лакуена које у преводу значи „преносилац поруке“ које је сама себи доделила у складу са убеђењима да је запоседнута светим духом, те је у стању да преноси Божије поруке. Као мистик који је тврдио да има визије организовала је култ Светог духа који је користила како би тумачила Десет Божијих заповести и Библију.³⁷ Свој надимак Лакуена користила је јер је сматрала да као преносилац Божијих заповести може да заштити своју терористичку групу Holy Spirit Movement (HSM) тј. Holy Spirit Mobile Forces којима је гарантовала непобедивост и успехе у борбама које су биле усмерене против председника Уганде.

Култ који је Лакуена основала засенио је њене следбенике, те прерастао у герилски рат, пљачке, крађе, терористичке нападе, киднаповање дечака³⁸ из сеоских средина које су биле изложене терористичким нападима, те касније регрутовање тих дечака за даље терористичке нападе клана. Лакуена је тврдила да има визије и те визије је преносила члановима своје групе. У визијама је износила Божије поруке у којима је инсистирала на томе да уколико се буду пратили поруке које преноси њена група може да влада Угандом по Божијој вољи³⁹. Управо овај елемент је један од основних који је довео до претпоставке да је Лакуена имала менталне сметње.

Након неуспеха Лакуениних герилаца 1987.године када су их поразиле снаге државе, Лакуена се сели у Кенију у избеглички камп, а лидерство преузима њен рођак Јозеф Коњ⁴⁰ оснивајући 1992. Lord's Resistance Army- LRA. У трупима LRA одређен број жена имао је ауторитативну и значајну позицију.

Занимљиво је поменути да је и Јозеф Коњ тврдио да има има сличне вештине као и Лакуена. Лечио је људе и комуницирао са Светим духом. Бруталност тероризма који су спроводиле Лакуенине и Коњеве јединице најинтензивније се осликала у киднаповању преко 66.000 деце која су била постављана у прве борбене редове, коришћена као живи штит, робови, сексуални робови,

³⁶ Alice Lakwena Auma - Lakwena је надимак који је сама себи доделила и који значи да је она преносилац Божијих речи и порука.

³⁷ Currey, James, Alice Lakwena and The Holy Spirits : War in Northern Uganda, 1985- 97, James Currey, Woodbridge, 2000.

³⁸ Bazyler, Michael, Feinstein, Stephan, Holocaust Genocide and the Law, University of Minnesota, Minneapolis, 2006.

³⁹ Currey, James, Alice Lakwena and The Holy Spirits : War in Northern Uganda, 1985- 97” James Currey, Woodbridge, 2000.

⁴⁰ Green, Matthew, The Wizard of the Nile: The Hunt for Africa's Most Wanted, Portobello, London, 2008.

приморавани да извршавају убиства и касапљења својих пријатеља, комшија, другова и професора из школе, чланова породице⁴¹.

Алис Лакуена Аум умире 2007.године у избегличком кампу у Кенији. Последице њеног активизма у терористичким акцијама које су надживеле и њену директну инволвираност и данас имају трага на тлу Африке. Убеђеност да може да чује Бога и свом народу Ачоли пружи превласт над Угандом тумачећи 10 Божијих заповестим као и сви елементи који су показали менталну нестабилност редак су пример терористкиње чија свест није била уравнотежена.

Ако се осврнемо на речи Драгана Симеуновића да је герилцима циљ да заузму одређени простор, док терористи имају за циљ да окупирају умове људи, да усеју у њих страх и своје идеје као и да се тероризам може преобразити у герилу као и герила у тероризам⁴², организација коју је основала Алис Аум Лакуена има комбиноване елементе и гериле и терористичке организације.

Литература:

1. Alison, Miranda Helen (2009): *Women, Gender and Liberation Tamil Tigres of Elam*, Taylor and Francis Books, Routledge
2. Arroyo, Jossianna (2014): *Living the Political Julia de Burgos and Lolita Lebron*, University of New York, New York
3. Bazylar, Michael; Feinstein, Stephan (2006): *Holocaust, Genocide and the Law*, University of Minnesota, Minneapolis
4. Briggs, Jimmie (2005): *Innocents Lost- When Child Soliders go to War*, Basic Books, New York
5. Brown, Emma (2011): *Lolita Lebron jailed for Gun Attack at US Capitol 1954*, Atheneum Books, New York
6. Gioseffi, Daniella (2003): *Women in War- An International Anthology of Writings from Antiquity to the Present*, University of New York, New York
7. Green, Matthew (2008): *The Wizard of the Nile- The Hunt for Africa's Most Wanted*, Portobello, London
8. Zedalis, Debra (2004): *Female Suicide Bombers- Strategic Studies Institute, US Army War Colleague, Carlisle*
9. Irving, Sarah (2012): *Leila Khaled- Icon of Politican Liberation*, Pluto Press, London
10. Khaled, Leila(1973): *My People Shell Live- Autobiography of a revolutionary*, Hodder and Stroughton, London
11. Kushner, Harvey W (2003): *Encyclopedia of Terrorism*, Sage Publications, London
12. Murales, Carlos (2006): *Lolita Lebron, Combatiente Psatriota Latinoamericana*, Editorial del Instituto de Cultura Puertorriquena, San Huan
13. Rudd, Marc (2009): *Underground- My Life With SDS and Waterman*, William Morrow, Washington
14. Sagement, Marc (2004): *Understanding Terror Networks*, University of Pennsylvania Press, Pennsylvania
15. Simeunović, Dragan (2009): *Terorizam*, Pravni fakultet, Beograd

⁴¹ Briggs, Jimmie, *Innocents Lost: When Child Soliders go to War*, Basic Books, New York, 2005.

⁴² Симеуновић, Драган, *Тероризам*, Правни факултет, Београд, 2009.

16. Simeunović, Dragan (2009): Uvod u političku teoriju, Institut za političke studije, Beograd
17. Snow, Peter and Phillips David (1970): Leila's Hijack War- The True Story of 25 Days in September, Pan Books, London
18. Comer JS, Kendall PC (2007): Terrorism: The Psychological Impact on Youth Clinical Psychology, Science and Practice, London
19. Currey, James (2000): Alice Lakwena and The Holy Spirits- War in Northern Uganda 1985- 97, James Currey, Woodbridge
20. Tovar, Ribes Federico (1974): Lolita Lebron la Prisonera, Ultra Education Publishers, New York
21. Ferrer, Norma Valle (1990): Mi Patrias Es Libertad, Editorial del Instituto de Cultura Puertorriquena, San Juan
22. Fisher, Klaus P (2006): American in White, Black and Gray, Continuum International Group, New York

FOUR EXAMPLES OF WOMEN IN TERRORIST ACTIONS

Summary: As a result of the increasingly frequent appearance of women in terrorist actions, this article will deal with examples of women who have entered in history as terrorists. The paper will present the four most interesting cases of female terrorists. A review of their lives will show a certain comparison. Their roles in terrorist actions, their motives and the reasons for their participation will be stated. Their motives are also contrary to conventional beliefs. Often, women's motives are similar to motives that encourage men to access to terrorist organizations: political goals, religious ideology, desire for territory, individual desire for power, personal reasons, like revenge, love, often just need for some adventure. The role of women in terrorism also has a very "exotic" context because it delimits the nature of women and defines a socially acceptable gender division.

Key words: terrorism, women terrorists, terrorist attacks, extremism, ideology, terrorist actions, evolution of terrorism

